Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pasirašė Lietuvos organizacijų įsipareigojimų visuotinei gynybai chartiją

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) prisijungė prie Lietuvos organizacijų įsipareigojimų visuotinei gynybai chartijos – dokumento, kuriuo organizacijos savanoriškai įsipareigoja konkrečiais veiksmais prisidėti prie visuomenės atsparumo ir Lietuvos visuotinės gynybos stiprinimo. Ta proga rugsėjo 17 d. prezidentūroje vyko Visuotinės gynybos forumas, kuriame dalyvavo ir PLB pirmininkė Dalia Henke. Prie chartijos parašais prisijungė beveik 70 verslo, savivaldos, NVO, asociacijų ir valstybės institucijų atstovų, kurie dalyvauti koordinuotuose visuotinės gynybos veiksmuose kartu gali pakviesti apie 400 tūkst. žmonių Lietuvoje ir diasporos atstovus 57 valstybėse.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pranešimas žiniasklaidai

Chartijos preambulėje skelbiama, kad iki 2030 m. Lietuva siekia sukurti stiprią visuotinės gynybos ir pasirengusios visuomenės sistemą, o šiam tikslui pasiekti svarbus kiekvienos organizacijos indėlis: „Visuotinė gynyba prasideda nuo kiekvieno žmogaus ir organizacijos sprendimo joje dalyvauti.“ Pasirašydama

chartiją, PLB įsipareigoja viešai palaikyti visuotinės gynybos ir visuomenės pasirengimo tikslus, rengti bendruomenių narius visuotinei gynybai, stiprinti organizacijos atsparumą, sistemingai vertinti pažangą bei palaikyti visuotinio šaukimo įteisinimą iki 2030 m.

„Pastarųjų kelerių metų ir ypač šių dienų geopolitinė situacija vėl verčia mus – lietuvius, pabirusius po visą pasaulį, suvienyti jėgas ir rimtai ruoštis Lietuvos suvereniteto, laisvės ir nepriklausomybės gynybai taip, kaip buvome susitelkę prieš 1990 m. PLB valdyba šią temą į savo strateginius visos kadencijos planus įtraukė jau 2022 m. vasarą“, – primena PLB pirmininkė Dalia Henke.

Dalia Henke ir KAM viceministras Tomas Mikelkevičius Visuotinės gynybos forumo Lietuvos Respublikos prezidentūroje metu | PLB archyvo nuotr.

PLB Pilietinio atsparumo komisijos pirmininkė Irma Petraitytė-Lukšienė pabrėžia, kad bendradarbiavimas su „Visuotine gynyba“ – natūralus tolesnis žingsnis vykdant jau seniai pradėtą darbą: „Lietuva ruošiasi gynybai – diaspora nėra išimtis, todėl šia kryptimi sistemingai dirbame nuo 2022 m.“ Pasak jos, PLB toliau stiprins Lietuvos gynybinius pajėgumus už valstybės ribų ir sieks, kad diaspora

taptų neatsiejama visuotinės gynybos dalimi: šioje srityje jau nuveikta nemažai darbų ir jie nebus sustabdyti, kol Rusija tebekels grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui.

Irma Petraitytė-Lukšienė ir asociacijos „Visuotinė gynyba“ vadovas Tomas

Godliauskas Nacionalinės visuotinės gynybos pratybų metu | PLB archyvo nuotr.

2023 m. PLB parengė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir visos Lietuvos diasporos pasiruošimo pilietiniam pasipriešinimui ir įsitraukimo į visuotinę gynybą strategiją, apimančią tris kryptis: viešąjį palaikymą ir atsparumą, materialinių išteklių vadybą bei globą, slaugą ir rūpybą. Parengta veiksmų atmintinė, kaip diasporai veikti krizės ar karo atveju. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė dalyvauja kasmetinėse nacionalinėse mobilizacijos pratybose „Vyčio skliautas“ ir testuoja savo veikimą išvien su Lietuvos valstybe, mokėsi organizuoti paramos konvojus į karo zoną kartu su Liuksemburgo organizacija „Aid Raid“, o skirtingų šalių lietuvių bendruomenėms organizuojami intensyvūs mokymai apie informacinį atsparumą ir pasiruošimą visuotinei gynybai. Diaspora taip pat kovoja su Rusijos propaganda tarptautinėje informacinėje erdvėje.

Šį pavasarį, balandžio 24–26 dienomis, PLB Pilietinio atsparumo komisija kartu su Vokietijos lietuvių bendruomene Renhofo pilyje Hiutenfelde surengė dirbtuves, į kurias susirinko Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijų, Lietuvos ambasados Vokietijoje, PLB, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos, skirtingų šalių lietuvių bendruomenių, Vasario 16-osios gimnazijos, Lietuvos šaulių sąjungos, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ir kitų organizacijų atstovai. Dirbtuvių metu buvo planuojamas koordinuotas veikimas krizės ar karo atveju.

I. Petraitytė-Lukšienė taip pat dalyvavo šį rugsėjį vykusiose dviejų dienų visuotinės gynybos pratybose, kurias organizavo asociacija „Visuotinė gynyba“ ir „New Generation Warfare Center“ ir kuriose praktiškai išbandytas Lietuvos visuotinės gynybos modelis. Jose dalyvavo daugiau nei 30 valstybės institucijų, kariuomenės, savivaldos, verslo ir nevyriausybinių organizacijų atstovų, o surinktos įžvalgos bus naudojamos parengiant galutinį modelį, kurio įgyvendinimo planas bus pristatytas 2026 metų spalio pabaigoje.

Jau kitą savaitę PLB vadovybė kartu su atskiromis lietuvių bendruomenėmis dalyvaus rugsėjo 25 – spalio 3 d. Lietuvoje vyksiančiose nacionalinės mobilizacinės sistemos patikrinimo pratybose „Vyčio skliautas 2026“, kuriose bus testuojamas koordinuotas valstybės institucijų ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikimas. Taip pat PLB 2026 m. lapkričio 20–22 d. Hiutenfelde, Vokietijoje, organizuoja Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų vadovų, lietuvių bendruomenių lyderių, Šaulių sąjungos atstovų bei jaunimo organizacijų Europoje suvažiavimą. Viena pagrindinių programos temų – Lietuvos

saugumas: vyks dirbtuvės ir praktinių įgūdžių aptarimas, kuriame bus gilinamasi į diasporos vaidmenį pilietinio atsparumo ir krizių situacijų valdymo srityse Europoje.

Parengė Irma Petraitytė-Lukšienė